

Womhaj Bóh!

Czytło 26.

1. julija.

Łětnik 10.

1900.

Serbske njedźelke łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihciznječni w Budyschinje a so tam dostacž so štwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

3. njedźela po swj. Trojizny.

1. Pětr. 5, 6, 7.

„Bóh napschecziwo steji hordym, ale poniznym dawa wón hnadu. Teho dla ponizuje so pod Božu móznu ruku, so by wón waš powyschil w swojim času.“

Człowjek so sam je swojimi myšliczkami nješe wot mlodošće sem; tón jedyn je swawnje wupowjeduje, tón druhi je haji a kubla hluboko w potajnym. Ssedzi w kóždźiczkim człowjeku skradzny pěšnik a poeta, kiž wšchelake džiwe njesestajene pěšniczki we kabi a we zylm šwěće dokonja, ale swjate pišmo praji wo tutym waschnju pěšniczkow: „Myšl człowsteje wutroby je sła wot jeho mlodošće.“ To płaczi wo wšchěch hordych człowskich myšliczkach a wo s wyšoka wšatych fantazijach a pěšnjach njeslamaneje wutroby. To je Pětr sam šhonil, jako wón do czerpjenja khodžazemu knjesej junu prajesche: „Bóh cze swarnuj, to so czi stacž njebudže“. Pětr běsche wupowjedjenje passionsteje historije, kotruž tón knjes tam wěšcžesche, jara njerjanu namakał a w swojej sahorjenej lubošći k temu knjesej poča wón pěšnicž wo dobyczestkim a kónowanškim czahu teho knjesa, wo Davidowym trónje a wo knježerstwje na šwěće a wo šudzenju póhanow a sčtož dyrbjesche wješelohra hewał hišcže wopšhijecž. Ale hlaj, tón knjes jemu zyle pěšništwo hromadu storhny s krutymi šlowami: Dži wote muje prjecž, satanašo, ty by mi k pohórščenju; pschetož ty njeměniš, sčtož Bože

je, ale sčtož człowjeczne je. Sčtož Pětr wo swojim knjesu, to pěšni našch naturski człowjek, tón stary Hadam, wo kšesczjanu. Hdž wo czerpjenju šlyšchi, wo tyschnošći na semi, dha praji hnydom: Bóh swarnuj, to so mi jenož nještaň! Ale tón knjes tež našche najšěpsche, najnadobnišche, hole człowste myšliczki wotpołasuje a praji: „Ty měniš, sčtož człowjeczne, niz sčtož Bože je“, a chze, so bychmy Bože myšle šesnali. Pětr pak je wuknył a chze je nětko tež wucizč, chze tež w tym so wobrocziwšchi swojich bratrow pošhlicž.

Sběhń swojej woczi a pohladaj na Božu ruku! Wona je móznischa dylki wšhitko na šwěće, wona regeruje njebjeka a semju. Nješe hwěšdy na njeju, wobkneži dóndženja ludow a dzerži wšchal s dobom tež nicže kóždeho człowsteho žiwjenja, tež twojeho žiwjenja w swojej mozy. Ma czož wona panje, tam je czežscha dylki wšcho druhe brémjo, kaž David skorži: „Twoja ruka ležesche wo dnjo a w nozy czežzy na mni.“ Hdž pak pschikrywa, tam by šhowany, kaž tež David prošy: „Njemotčehń twoju ruku wote muje!“

Hlaj, tute pohladanje dyrbišch pschede wšchěm wuknyč, so twoje zyle žiwjenje, wot přenjeho hač do pošlednjeho šdychnjenja, je wot tuteje mózneje ruki wodžene a šdžeržane. Ale kał mało jich tute pohladanje nawuknje. Woni widža człowste ruki, widža wošud abo šlepny pschipad. Ach ně, pohladaj horje — je Boža mózna ruka, kotraž je do twojeho žiwjenja pschimnyła a chze cze šwěru ponizecž. Sady człowjekow, kotřiž cze šrudžaja a czi kšiwdu cziinja,

Lubinzyneho nana, ničžo njebē. Tón by rady sa swoju dżowku wuronpneho kralowsteho hyna wšal.

Hdyž ſo jemu pſcheradzi, tak ſtej mlodej wutrobje k ſebi pſchihilenej, ſakaſa jej wón, ſama ſ dwora hič a ſa Lubinom hladacž.

To bē cžēſne horjo, hdyž ſo ſalubowanej njemōžeschtej wjazy ſeńcž a lubtowacž. — Tola ſo ſažo njenadžizy pſchi ſkladnoſcži wobladaſchtej, njech tež jenož na khwilu, a porēcžeschtej ſkradžu.

Hdyž mējachu w bližſhej župje wulki jēdny kwaſ, bē Lubinka družka. A nawoženja bē ſebi tež Lubina na kwaſ pſcheproſhacž dal. W tamnych cžafach proſchachu ſebi ſamožicži ludžo kwaſarjom po žylch ſtach a hotowachu tydžen dolhe kwaſy. Tak bē tež tu. A hdyž po wječžeri ſtari i. waſarjo ſa blidom pſchi winje ſedžo ſebi wo ſtarych cžafach powjedachu, ſarejwa ſebi wſchōn ſpēcchny mlody lud.

To bē tymaj wutrobomaj ſkladna wēž, ſebi ſlōdke ſłowcžto rjez. — (Stōncženje pſchihodnje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Konferenca lužſkich duchownych w Satſkej mējeſche ſwoju konferenczu ſańdženy ſchtwōrtk w Budyſchinje w ſali krajnoſtawſkeho ſeminara. Jako cžēſnaj hoſcžej bēſchtaj pſchitōmuj knjeſ wotrjechny hejtman ſe Schlieben a ſaſtupjeť konſiſtorſtwa knjeſ wyſchſchi konſiſtorjalny radžiczel Klaus. Knjeſ tajny žyrkwinski radžiczel Keller wotewri konferenczu ſ nutrnej modlitwu. Žeho hnujaza a hlubokofacžuta narēcž, kotruž duchownym džeržesche, jednaſche wo prēdowanju, fajke ma byčž w naſchej ewangeliſkej žyrkwi, ſo by naſche prēdowanje plōdy pſchinyežlo. Wōn poſtrowi kn. wotrječ-neho hejtmana ſe Schlieben a knjeſa wyſchſkeho konſiſtorjalneho radžicžela Klauza. Saſtupjeť konſiſtorſtwa ſo ſ krōtkimi ſłowami na ſhromadžſnu wobrocži pokajuju wſchaf na cžēžoty naſcheho cžafa, w kotrymž je duchownym ſčērpliwōſcže trjeba, wubudžujo pať tež, ſo bychmy ſo njebojeli ſo ſažožujo na Knjeſowe ſlubjenje, kotrež je wōn ſwojej žyrkwi dal. Knjeſ ſekundarius Hābler ſ Budyſchina mējeſche pſchednoſchť wo ewangeliſaziji a žyrkwinski ſtowaſchenjach. Ewangeliſazija cžze ſ wonka žyrkwi w ſhadžo- wanjach a pſchednoſchťach tych dobyčž, kotſiž žyrkwi ſdalenj ſteja. Hdyž wſchaf je myſl tuteho hibanja ſama na ſebi dobra, je Bohu žel tōn pučž, kotryž je ſo kłodžil, we wopacžnej ſahorjenoſcži runje naſchej žyrkwi napschecžimo krocžil. Wodžerjo tuteho hibanja bēchu ſektirarojo, kotſiž cžychnu duchownych kēžbu njemējo, wſchitko lēpje dokonjecž, haj, ſamo ſchēſcžijanow ſa ſwoje ſektiraſke nahladny dobyčž. Duž ma naſcha žyrkej ſe wſchej wobhladni-woſcžu tole hibanje we wocžomaj wobkhowacž. Wēcžze wſchaf pať tam, hdyž ewangeliſazija pod wodženjom duchowneho ſchtanta ſteji, mōže wona nēſchto dobre dokonjecž. Druhi džel pſchednoſchťa rēcžesche wo žyrkwinski ſjednocženjach a ſtowaſchenjach, w kotrychž ſo woſadni k woſebitym nutroſcžam ſhromadžuju. Tež tu dyrbjeſche ſo prajicž, ſo wſchaf ma ſo na nje kēžbowacž, hdyž cžzedža wone w duchownym pſchēſbēhnjenju pſchēſ duchowneho byčž, ſo pať ſu tež ſ dobrym wužitkom, hdyž cžzedža duchownej wyſchnoſcži k bokej ſtejecž, hdyž ſu wone wopravdže ſjednocženje khtunych ſchēſcžijanow, kotſiž ſebi po duchownej žyrobje Božeho ſłowo žadaja. Žiwa roſmōlwa ſo pſchednoſchťej pſchſamtny.

— Kaž ſo nadžachmy, ſo Lupoj k prēnjemu julijej hiſcžze njewoſhadži, dokelž maja ſo wſchelake jednanja prjedy dokonjecž. Nladžijomnje pať tola hiſcžze do ſymſkeho cžafa wſchitko k dobremu kōnzej dōndže, ſo njeby w hroſnym ſymſkim cžafu duchowne ſa-ſtaranje Lujjanſkeje a ſchwacžanſkeje woſady ſjednocžene woſtačž trjebalo.

— Grudne bēchu to cžafy, jako ſańdženu ſymu ſtraž wuhlo- wnych dželacžerjom w Cžēſkej wudhri a pola naſ na wuhlach pobrachowaſche. Sozialdemokratizy wodžerjo bēchu jich naſchcžuwali, ſo dyrbja ſtražowacž, dokelž ſo jim pſchemało mſdy placži. Cži dželacžerjo dachu ſo naſchcžuwacž. Najhubjeńſcho bēſche wobhi dželacžerſki lud pola naſ potrejchenty, kotryž dyrbjeſche ſymu mrēcž, dokelž ſebi njemōžesche ſa drohe pjenjeſy wuhlo kupicž. Duž bēchu ſocialdemokratizy wodžerjo na wobhi lud tule nuſu pſchinyežli. Hdyž pať kōnž žyleho ſtražka wobhladamy, ſo ſkutkowanje tutech ſocialdemokratizy wodžerjom hiſcžze w druhim hubjeńſchim ſwētle ſjewi. Šchto ſu wuhlowi dželacžerjo dozpili? Žich mſda je ſo wo nēhdže 3 procenty powyſchila — ale wuhlo je 20 procentow

drōžſche hacž prjedy. Šchto ma najwjetſchi wužitk? Židowſzy wobſedžerjo wuhlowych podkoptow. Duž mōžemy ſebi myſlicž, ſo ma žyla wēž cžſicže drugi podkopt. Najſſerje ſu wobſedžerjo wuhlowych podkoptow ſocialdemokratizy dželacžerjom naſchcžuwali ſtražowacž, ſo bychu woni cžim bohatsche žnē ſami do ſwojeho ſaka doſtali. Wotom pať dživ njeje, ſo ſo ſocialdemokratizy wodžerjo tak wobohacža, ſo mōža w kraſnych willach bydlicž. To je ſpocžinanje ſocialdemokratizy wodžerjom a lud je tak hlupny, ſo ſo wot nich ſaſplepicž dawa.

Kať ſtary muž w lotteriji hrajeſche a wjele pjenjeſ pſchi tym doby.

Tōn muž wjele w lotteriji hrajeſche a wōn to mōžesche, pſchetož wōn bē bohaty, ale wōn po ſwojim waſchnju hrajeſche a wo tym cžzu dženka powjedacž.

Wōn bēſche ſebi ſapiſť w najlēpſchej kſwalbje ſtejaznych lotte-rijow napiſal a w nich hrajeſche. Dale pať ſo tež hiſcžze na tajkich lotterijach wobdželi, wo kotrychž ſo jemu wojewjeńki do domu pſchinyežechu a tež na tajkich, wo kotrychž bēchu jemu ſnacži prajili, ſo ſu wot nich lōſ kupili a jemu nadžiju dobyčža woſebje wuhwalichu.

Nēkotre dny do cžehnjena wōn placžſnu loſow wſa a ju — k pſchedawarjam loſow? a nē, na nalutowańnju wōn pjenjeſy donježe a da ſebi je do knihow, na kotrež bēſche ſam napiſal: „lotterijowy dobyť“ ſapiſacž.

Kōžde nowe lēto licžby hromadže licžesche a by k temu wjelele pſchſtajil: „Lēžba je ſo ta wēž derje cžinila,“ a hdyž bēſche lētno wumōſchki ſlicžil, by ſo ſ žylej wutrobu ſmjal a prajil: „To je rjany dobyť.“

Tak cžinjeſche wjele lēt a jeho „lotterijowe dobyťki“ roſcžechu k rjanym hōdnym pjenjeſam. Jako wōn wumrje, ſtejeſche w jeho teſtamencze piſane: „Wumōſchť mojih nalutowańſkich knihow je —, mjenowany „lotterijowy dobyť“ ſawoſtaju towarſtwu ſa ſnutſkowne miſionſtvo. Šchto bēſche najwjazy w lotteriji dobyť a ſchto naj- wjetſche žohnowanje ſkutkował, wōn abo cži druſy, kotſiž bēchu w lotteriji ſwoje pjenjeſy pſchēhrali? Ža ſebi myſlu, tōn pobožny muž, kiž takle dživnje w lotteriji hrajeſche.

Nēſchto k roſpominanju.

Wutrobu w njebjeſach, njebjeſa we wutrobje.

* * *

Budž tať ſwēcžaty kaž jehla a tať ſpēcchny kaž pčōlka!

* * *

To je dobry pohoncž, kotryž mōže na małym blaťu ſawrōcžicž.

Sudancžy.

Šchto je wōplepil a ja ſti dny wōplepil a ſobu duchowne widženje dobyť?

[roawſť !awſ]

Šchto jōnu njejabzy pſchindže, kaž paduch w nozy?

[užq auqns]

Daliſche dobrowōlne darj ſa wbohe armeniſke ſhroty:

M. N. ſ R. 1 hr. 50 np.

W mjenje wobohich ſhrotow praji wutrobnny džať

Gōlcž, redaktor.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchēch pſche- dawarňjach „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtačž. Na ſchtwōrcž lēta placži wōn 40 np., jenotliwe cžiſťa ſo ſa 4 np. pſchedawaju.